

התיאבון בא עם האוכף.

גם צור וצידון

הם ארץ ישראל

והיאחזויות נח"ל

יעדו לליטאני.

חיילי צה"ל, לנו אין מטרת כיבוש. יעדנו האחד הוא לשים לאל את נסיון הצבאות הערביים לכבוש את ארצנו! כך הכריז שר הביטחון ביום הראשון של המלחמה. שר הביטחון היה משה דיין. המלחמה הייתה מלחמת ששת הימים. היא תאריך היה ה-5 ביוני 1967 - בדיוק 15 שנים ויום אחד לפני הפלישה ללבנון. ההמשך ידוע.

למחרת המלחמה לא דיבר איש על סיפוח. הכל היו בטוחים שה"שטחים שנכבשו יוחזרו תוך זמן קצר, התעורר הוויכוח על המש"ל לה למי לחזור את הגדה המערבית ורצועת עזה. על"ש סיקרי דעת הקהל תמכו כ-37% של ה"שטחים ברעיון למסור את השטחים הכבושים לידי ישות פלסטינית.

אך החודשים עברו, ולאט לאט גבר התיאבון. החלו דיבורי הסיפוח, נולדו השירים הממוסחרים על שארם אל-שייח', הכותל המערבי, נח"ל סיני ופני החרמון. משה דיין הכריז כי לעולם לא נעזוב את ענתות. החלה ההתנחלות. ארץ ישראל השלמה, הסיפוח.

כך עלתה המדינה על דרך שה"ר בילה במישור אל מילחמה הלב-נון. כי כדי לספק את הגדה והרצועה, יש להשיג תחילה את היישוב הפלסטיני.

גבר? איזה גבול? השבוע שוב נשמעו הדיבורים הרמים על חוסר כל כוונה ישראלית להחזיק בשטחי לבנון. אין לנו תביעות טריטוריאליות בלבנון, הרינוי כל ראשי ישראל, לפי התור, מראש הממשלה ועד לשגריר בווישניטון. אך זה יכול להשתנות במהרה. את הירייה הראשונה של המלחמה מה רעיונית החדשה ילה הסיפור חיסט הוויכוח, עזריה אלון, אדם האהב את ארץ ישראל כשם ש"אש"מיטבח אהב תרנגולות.

בשידור בשבת בבוקר החל אלון מהרהר על טיב הגבול בין ארץ ישראל ולבנון - וגילה כי הגבול הקיים אינו חוקי, אינו מבטיח אי-נו מעוגן בגיאוגרפיה ובביטחון ריה, וכעצם לא היה ולא נברא, אלא משל היה.

ולראייה: בתקופות שונות נק" בעו גבולות שונים. בימי העות"מא" גים לא היה קיים גבול בכלל. ב" הסכם סייקס-פיקו משנת 1915 נק" בע גבול אחד. בתים מילחמת העולם נקבע גבול אחר. לאחר מכן נקבע שוב גבול אחר, פרי המיקרה. ואילו התנועה הציונית תבעה עוד ב"1919, בוועידת השלום של ור" סיי, שבגלל ארץ ישראל יגיע אל הליטאני.

צור וצידון מוזכרים בתנ"ך פע" מים רבות. משמע: הם בעצם ערים ישראליות. הדתיים זיכרו כי משם באו האזורים להיכל-קודשנו, ועל כן זהו שטח מקודש לה". ה"כנע" גים" יקבעו כי הפניקים לא היו אלא עברים.

כדי להגן הגנה יעילה ואמיתית על יושבי הגליל יהיה צורך להקים בלבנון היאחזויות נח"ל, מיצפים ומיצפורים, ולהזניח את גבול הבי" שחון צפונה. צה"ל יקים פיקוד צור וצידון (צו"צ, בלשון העם) ו" את מרחביהביקעה. המשוררים ו" מיסחריים יעברו שעות נוספות כדי

איפול על המוות

ה צעירים שנפגשו עם איש" הציבור, שהיה קצין בכיר ב" צה"ל, נדהמו למשמע-אונייה. הפגישה התקיימה בשבוע הראשון של המלחמה בלבנון. הקצין ב" מילואים אמר להם שלצה"ל היו כמעט 250 הרוגים במלחמה בל" בנון!

השמועות על מיספרים מדהימים של הרוגים שטפו בציבור כאש בשדה-קוצים, ערפל הקרב, שהו" טל על מהלכי צה"ל במלחמת הלבנון וכה להכנה, אך קשה היה להבין מדוע נשמרים בסוד מיספרי ה"הרוגים בקרבות, כאשר התוצאה הבלתי-נמנעת היא שמועות-זוועה.

פער עצום. תחילה היה הדיווח על הנפגעים מתאים לעובדות, ו" הוא נעשה בהתאם לכללים הנהו"ר

קרובת-מישפחה בהלווייה למחיר הדמים -

הודיע על מותו של חייל, בהפג" וזת המחבלים". למחרת נמסר על שני אנשי צוות-המסוק הנעדרים, וההודעה המפורטת הראשונה פור" סמה ביום השלישי בערב, הוא יומה השלישי של הפלישה הישראלית ל" לבנון. בהודעה זאת נמסר שנהרגו 25 חיילי צה"ל, שיבעה נעדרים, אחד שבוי, ו-96 חיילים פצועים.

המיספר הגבוה של הנפגעים היה מפתיע. מה שנראה תחילה לעיתור נאים רבים שהיו בלבנון, וגם ללא מעט מן החיילים, כטיול בחיק הטבע, התברר כקרוב קשה.

מיספר הנפגעים בקרבות עלול היה להפוך לעובדה מדינית ראשו" נה במעלה: אם יודע בציבור היש"ר

רואי על מיספר ההרוגים הגבוה, יוצר חץ להפסקה מהירה יותר של המלחמה. אך אדריכל המיל"חמה, אריאל שרון, לא התכוון כלל לעצור אחרי השגת המטרה המוצהרת של המלחמה, פיניו רצועה בת 40 קילומטרים מתחתיו אש"ף ומשגרי הקטיושות שלו. השגת המטרה המדינית המרכזית שלו - יצירת "סדר חדש" בלב"ן ונגרוש הפלסטינים, דרשה זמן. ערפל, איפול, טישימוש.

ערפל הקרב" היה אחד האמצעים להשגת הזמן, אף שתועלתו היתה מוסקפת. הציבור בישראל ודעת הקהל בעולם קיבלו דיווח מהימן למדי על המתרחש בלבנון מת" חנות הרדיו השונות שפעלו שם, והסיקור העיתונאי. הודעות דובר צה"ל, שהגיעו לאחר מעשה, רק אישרו מה שדווח כבר. אמצעי אחר היה: גיוס חלק מהעיתונאים לצה"ל, כך שלמעשה הפכו דוברי מערכת-הביטחון (ראה: שידור) ו" הגבלות חמורות על העיתונאים האחרים.

האיפול שהוטל על מיספר הנפ" געים המדוייק היה האמצעי הש" ליטוי, דובר צה"ל לא שיקר ולא סילף את העובדות: מדי יממה, עד ליום הראשון השבוע, נמסר מיספר ההרוגים, הנעדרים והפצ"ר עים במשך היממה הקודמת. אך צורת דיווח זאת יצרה טישימוש שלל העיקר: מיספר הנפגעים ה" כולל, שהיווה את מחירה היקר של המלחמה.

הדיווח הראשון על מיספר כולל נמסר מפי שר הביטחון עצמו, במסכת עיתונאים שקיים ביום ה" שישי השבוע. הוא מסר על "יו"ר מ"מאה" הרוגים, ועל "יותר מ" התגמד השבוע, מול פני הגיבור החדש. בסצנה מבישה במרומי ה"ר בופור, ראה הציבור כולו את ה" גין, כשהוא מדדה על מקלה, שר" אל את החיילים שאלות אויליות, שהיו מבישות כל רב"ט, ונראה כאילו אינו שייך לעולם החדש. ואילו שרון התייחס אליו כמעט ב"רמנות, כאל שריד של תקופה שעברה מן העולם.

כעבר היו סבירו, כי אין לשרון סיכוי להשתלט על חירות, וכי ה" עסקנים יעשו יד אחד כדי להמ" ליק נקמו את יצחק שמיר, אך השבוע בראה שמיר כאיש קטן ו" צדדי, שכל כישורו הוא ביכולת הנדירה לשמור על הבעת-פנים רצינית כשהוא משמיע כובים מ" גוחכים, אשר אריאל שרון הפריך אותם עוד לפני שיצאו מפיו של שמיר.

שמיר התגמד השבוע, ויחד ע" מו כל התבורה האפורה של יורם ארידור, דויד לוי ושו"ר שרון, ולא לוי, יהיה מהשבוע גיבורם של בני דעות-המיעור. שתמכו בלב ונפש במיבצע שנועד "לדפוק

שש מאות" פצועים. על-פי סיכום הדיווחים של דובר צה"ל באותה שעה, היו רק 87 הרוגים. לפער זה היה חלק נכבד ביצירת הש"ר מעות, כאילו לא מדווחים על מיספר ההרוגים האמיתי.

העובדה שהעיתונות לא התעור"רה כדי לברר את מיספר ההרו"גים, עורדה את י"רון. ביום הרא"י שון בבוקר השבוע הוציא דובר צה"ל הודעה נוספת על נפגעים, על פי הודעה זו הסתכם מיספר ה" הרוגים ב"105, היו 720 פצועים 25 נעדרים, אך מודעות האבל וההספדים הקצרים, שפורסמו בע"י תונות היומית, לימדו שמיספר זה קטן בהרבה ממיספר ההרוגים ה" אמיתי.

שימוש צינני. במשך יומיים שלמים, מאז יום הראשון בבוקר ועד מסיבת-העיתונאים של הרמט" כ"ל בצפת, ביום השני בערב, לא הוציא דובר צה"ל הודעה על מיס"פר הנפגעים של צה"ל. מבחינה מדינית היתה לכך חשיבות רבה:

את המחבלים", אתה ולתמיד. אשר לשרי הליכוד, ששרון משך אותם השבוע באף, יום אחרי יום, ושקיבלו מדי יום החלטה שהופ"רה על-ידי שרון תוך שעות - מעתה לא יהיו אלא פיונים על לוח-השחמט של אריק-מלך-ישר"אל.

הפחולצים. אך הדמות הפא"ר תטית ביותר בישראל היה השבוע שימעון פרס. הוא נראה כנזוב היושב על ראשו של שור ומכריז: "אנחנו חורשים!"

בעוד שררי-הליכוד שתקו, על פי פקודה, הותר הרסן של פרס. הוא הופיע מדי פעם על המירקע, כשהוא משמיע את השקרים הצי"ניים שנועדו להצדיק את המיבצע, ושאריוק עצמו התבייש להשמיעם. היה זה פרס שהבטיח בשם בגין, כי המיבצע לא נועד אלא לגבול טיח את 40 הקילומטרים מבול" ישראל. היה זה פרס שהבטיח כי אין בכוננת ישראל לכבוש את ביירות - בה שבעה משטוסיו של אריאל שרון כבר המטירו על ביי"רות כרוזים שהודיעו לאוכלוסייה

חיילות בהלוויית חלד המלחמה - משמעות מדינית

פירסום כזה היה חושף את העוב"דה כי דווקא בעת הפסקת האש המדומה היה מיספר הנפגעים עצום, ולחץ דעת-הקהל בארץ ל" הפסקת המלחמה היה מתעצם. כאשר הודיע הרמטכ"ל ביום שני בערב על 170 הרוגים, היה בכך כדי להמית את שמועות ה"ר וועה, אך המיספר הנהיר עד כמה היתה המלחמה יקרה מבחינת מחירה בחי"אדם. מיספר ההרוגים הישראליים במלחמת הלבנון וזה כמעט למיספר ההרוגים במבצע סואץ ב"1956. עת הוכה וכמעט הושמד הצבא המצרי, ונכבש כל חצי-האי סיני.

השימוש הצינני שנעשה בפירסום מיספרי ההרוגים לצורך השגת יעדים פוליטיים בדעת-הקהל ה"ישראלית, מחייב קביעת גהלים תקינים בתחום עדין ורגיש זה, ויש לחקור מי הורה לדובר צה"ל שלא לפרסם את המיספרים הכול"לים של ההרוגים בימי הקרבות. שלמה פרנקל

כי ישראל עומדת לכבוש את ע"רם. היה זה פרס שהבטיח כי יש"ר אל תשמור על הפסקת-האש - כאשר אריאל שרון עצמו הודיע כי אין הפסקת-אש עם "המחבלים". השבוע נראו ראשי מיסלגת-ה"עבודה - פרס, יצחק רבין ועמ"י תיהם - כפוחלצים של העבר, צללים עלובים של הליכוד. זאת היתה יכולה להיות שעתם הגדו"לה - אך תחת זאת היתה זאת השעה שבה אבד עליהם הכלל, הגרוטאות או בממשלת-ליכוד, כ" גוררים של אריאל שרון.

קולות מעטים. מעטים, מע"י טים מאוד היו הקולות שהעזו ה" שבוע להשמיע דבר של הגיון ארוך-טווח, שהזהירו כי אי-אפ"ר שר לפתור את הבעייה הכאובה של הסיכסוך הישראלי-פלסטיני ב" שיטות של אלימות והשמדה, ש" חו על שפיכת דם ישראלי ודם ערבי. על ההרס והזוועה. הם היו קולות מעטים, אך ייתכן כי בעוד כמה שנים ייאמר שהם היו הצודקים.